Dosarul nr. 4-106/24

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

15.10.2024 or. Cimişlia

Judecătoria Cimişlia, sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei
Judecător Ion Volcovschi,
Grefier Morari Elena,
Cu participarea:
Agentul constatator din cadrul DGT Sud, CNA Sochirca Anton
Contravenient: Ghiumiusliu Elena
Avocat: Covalenco Serghei

examinând în şedinţă de judecată publică, în limba de stat, cauza contravenţională de învinuirea lui Ghiumiusliu Elena în baza art. 312 alin.(1) Cod contravenţional, şi –

A C O N S T A T A T:

La data de 06.05.2023, Ghiumiusliu Elena, fiind în exerciţiul funcţiei în calitate de membru al Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, abuzând de funcţia deţinută, contrar prevederilor art. 15 alin.(2) din Codul electoral al UTA Găgăuzia Nr.60- XXVII/V din 31 iulie 2015 şi pct.2 al Regulamentului privind activitatea membrilor- reprezentanţi ai concurenţilor în alegeri, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.22/8 din 24.09.2016, a votat pentru adoptarea hotărârii nr. 122/6(570) din 06.05.2023 prin care a fost confirmată d-na Tauber Marina în calitate de membru-reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei din partea cet. Evghenia Guţul, candidat la funcţia de Başcan al Găgăuziei, acţiune prin care au fost lezate drepturile şi interesele cetăţenilor Republicii Moldova, locuitori ai UTA Găgăuzia, la exprimarea voinţei libere, garantată prin apărarea principiilor democratice şi a normelor dreptului electoral.

Astfel, prin acţiunile sale a comis contravenţia prevăzută de art.312 alin.(l) Cod contravenţional, conform indicelor: „Folosirea intenţionată a situaţiei de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice şi drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii”.

În legătură cu faptele nominalizate, prin procesul verbal în Procuratura Anticorupţie, oficiul Sud Sochirca Anton, s-a dispus pornirea în privinţa cet. Ghiumiusliu Elena a procesului contravenţional în baza art. 312 alin.(1) Cod contravenţional, care a fost expediat instanţei de judecată pentru examinarea în fond.

În şedinţa de judecată, agentul constatator a susţinut în totalitate învinuirea adusă lui Ghiumiusliu Elena, solicitând de a recunoaşte vinovat de comiterea infracţiunii imputate, insa avind in vederea faptul ca termenul de prescriptive a intervenit, a specificat aplicabilitatea prevederilor art.441 alin.(1), lit.(b) Cod contravntional.

In şedinţa de judecata contravenientul Ghiumiusliu Elena nu s-a prezentat, insa conform cererii inaintate in cadrul examinarii cauzei a fost solicitat incetarea procesului conform prevederilor art.441 alin.(1), lit.(a) Cod contravnetional.

În şedinţa de judecată, avocatul Covalenco Serghei nu s-a prezentat desi fiind citat legal, conform actelor anexate la dosar.

Astfel, instanta de judecata a examinat cauza in lipsa partilor instiintati legal, in conformtiate cu aplicabilitatea art.455 alin.(2) şi (3) Cod contravenţional.

Concluzia instanţei de judecată referitoare la examinarea cauzei în lipsa participanţilor la proces rezultă inclusiv din cauzele Mihalopa împotriva Letoniei şi Ovus împotriva Turciei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că instanţele trebuie să facă tot ce se poate aştepta în mod rezonabil de la acestea pentru a cita părţile în proces şi să se asigure că aceştia din urmă au cunoştinţă de procedurile din care fac parte.

Comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar şi părţi, permite să fie făcute cunoscute hotărârea instanţei şi temeiurile ei, pentru a permite părţilor, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa c. Spaniei, 22 iunie 2006, nr.423/03, par.48, şi S.C. Raissa M.Shipping SRL c. României, 8 ianuarie 2013, nr.37576/05, par.30).

Instanţele trebuie aşadar să facă tot ce se poate în mod rezonabil aştepta de la ele pentru a cita părţile şi a se asigura că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Miholapa, citată anterior, par. 31, şi Ovuş c. Turciei, 13 octombrie 2009, nr. 42981 04, par. 48).

Prin urmare instanţa de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanţilor la proces privind participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă aceştia nu s-au prezentat în instanţa de judecată, asumându-şi în aşa mod benevol riscul neparticipării la examinarea cauzei.

Instanţa de judecata menţionează, ca participanţilor la proces le-au fost respectate toate posibilităţile legale disponibile privind transparenta examinării cauzei, posibilitatea de a lua cunoştinţa de şedinţele judiciare stabilite, inclusiv si de pe portalul WWW.INSTANTE.JUSTICE.MD al instanţei judecătoreşti, in raport cu obiectul suspus examinării.

Prin urmare instanţa de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanţilor la proces la participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă agentul constatator si contravenientul nu s-au prezentat în instanţa de judecată. Astfel, instanţa consideră că acesta a evitat în mod nemotivat participarea în şedinţă de judecată, asumându-şi în aşa mod, benevol, riscul neparticipării la examinarea cauzei.

Deci, instanţa de judecata constată, ca de către participaţii la proces nu pot fi invocate circumstanţe de necunoaşterii despre şedinţele judiciare, precum si despre obiectul supus examinării, si/sau încălcării drepturilor la apărare a parţilor la proces, in legătura cu acţiunile de procedura executate de către instanţă si indicate supra.

Studiind materialele dosarului, instanţa de judecată ajunge la concluzia, că învinuirea imputată lui Ghiumiusliu Elena şi-a găsit confirmare în cadrul şedinţei de judecată.

Vinovăţia lui Ghiumiusliu Elena în săvîrşirea contravenţiei imputate este confirmată prin ansamblul probelor aflate în dosar şi cercetate în şedinţa de judecată şi anume:

- Dispozitia din data de 06.05.2023 privind examinarea cererii inaintate de către Eugenia Gutul privind introducerea in calitate de membrul consultativ in cadrul CEC Gagauzia cet.Marina Tauber.(p.d.14)

Regulamentului privind activitatea membrilor- reprezentanţi ai concurenţilor în alegeri, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.22/8 din 24.09.2016, cu modificările din 21.02.2023, „privind organizarea si funcţionalitatea Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei; f.d.15-21

Regulamentului privind activitatea membrilor- reprezentanţi ai concurenţilor în alegeri, aprobat prin hotărîrea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.22/8 din 24.09.2016, cu modificările din 02.03.2023, „Pentru confirmarea în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei în calitate de reprezentant, candidatul propus trebuie să deţină studii superioare juridice sau studii superioare în domeniul administraţiei publice şi să nu deţină funcţie de demnitate publică'1’ordonanţa privind pornirea procesului contravenţional din 22.10.2021 cu nr. 07/21; f.d. 22-

- Hotărârea Curţii Constituţionale a RM cu nr.168e/2021 conform căreia este stabilite confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11.06.2021 si validarea mandatelor deputaţilor aleşi, fiind indicat si deputatul din partea partidului SOR-Marina Tauber. f.d. 29-31

- proces verbal de ridicare a obiectului din 12.05.2023; f.d. 31-51

- Hotarirea privind activitatea si transparentă comunicării cu Comisia Electorale Centrala a UTA Găgăuzia din data de 12.02.2021 privind stabilirea membrilor, conform căreia se include si Ghiumiusliu Elena; f.d. 60-

- Hotarirea privind examinarea cererii înaintate de Gutul Eugenia privind confirmarea in calitate de membru cu drept de vot in consultanta a cet.Tauber Marina; f.d. 61-

- Hotarirea din data de 21.02.2023 privind introducerea modificărilor in regulamentul Comisiei Electorale Central UTA Găgăuzia si procesul verbal nr.122 din 06.05.2023; f.d.73-77

- Hotărârea privind anularea înscrierii in calitate de membrul cu drept de vot consultativ lui Mariana Tauber; p.d. 100-101

Din toate cele prezentate, instanţa concluzionează că faptele constatate prin procesul contravenţional nr. 3 din 22.06.2023 sunt conforme cu realitatea si încadrate corect de către organul constatator.

În conformitate cu art. 395 alin. (1) lit. c) Cod contravenţional, instanţa judecă: cauzele contravenţionale în care agentul constatator, procurorul propun aplicarea unei sancţiuni: - privarea dreptului de a deţine anumite funcţii.

Potrivit materialelor examinate, s-a constatat că, la 10.05.2023 în Registrul de evidentă a altor informaţii cu privire la infracţiuni şi incidente a fost înregistrat cu nr.039 raportul privind pretinsele acţiuni ilegale ale factorilor de decizie din cadrul Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, manifestate prin adoptarea în mod abuziv a hotărârii nr.l22/6(570) din 06.05.2023, cu încălcarea prevederilor art. 15 alin.(2) din Codul electoral al UTA GăgăuziaNr.60-XXVII/V din 31 iulie 2015.

Astfel, s-a constatat că, la 06.05.2023, Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei a adoptat hotărârea nr. 122/6(570), prin care a fost confirmată d-na Tauber Marina în calitate de membru-reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei din partea cet. Evghenia Guţul, candidat la funcţia de Başcan al Găgăuziei, pe perioada alegerilor Başcanului Găgăuziei, înaintată din partea Partidului Politic „Şor”.

Instanţa menţionează, ca la adoptarea acesteia au fost încălcate prevederile art.15 alin.(2) din Codul electoral al UTA Găgăuzia Nr.60- XXVIIN din 31 iulie 2015, potrivit căror, persoanele propuse pentru a fi confirmate în calitate de membri-reprezentanţi, trebuie să dispună de dreptul de a alege şi de a fi aleşi.

Suplimentar, de se atesta, ca conform prevederilor art.l 1 din Codul electoral al UTA Găgăuzia Nr.60-XXVII/V din 31 iulie 2015, „Dreptul de a alege în organele autorităţii publice a UTA Găgăuzia îl au cetăţenii Republicii Moldova, care locuiesc permanent pe teritoriul UTA Găgăuzia, care au atins în ziua alegerilor vârsta de 18 ani.

Instanţa de judecata stabileste, ca din materialele acumulate Tauber Marina nu locuieşte permanent pe teritoriul UTA Găgăuzia, fapt care nu îi permite de a deţine calitatea de membru-reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei.

In conformitate cu prevederile pct.2 al Regulamentului privind activitatea membrilor-reprezentanţi ai concurenţilor în alegeri, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.22/8 din 24.09.2016, cu modificările din 02.03.2023, „Pentru confirmarea în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei în calitate de reprezentant, candidatul propus trebuie să deţină studii superioare juridice sau studii superioare în

domeniul administraţiei publice şi să nu deţină funcţie de demnitate publică'1'. Or, potrivit anexei la Legea nr.199 din 16.07.2010 privind statutul persoanelor cu funcţii de demnitate publică, deputatul în Parlamentul Republicii Moldova este persoană cu funcţie de demnitate publică, iar potrivit Hotărârii Curţii Constituţionale nr.20 din 23.07.2021 „cu privire la confirmarea rezultatelor alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 şi validarea mandatelor deputaţilor aleşi", a fost validat mandatul deputatului ales în Parlamentul Republicii Moldova, Marina Tauber.

Instanţa stabileste, ca conform pct.6 al procesului-verbal al şedinţei Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.122 din 06.05.2023, hotărârea nr.l22/6(570) din 06.05.2023 a fost votată în unanimitate de către cei 5 membri (din 9) prezenţi la şedinţă, inclusiv şi d-1 Ghercioglo Nicolai.

Instanţa indica, ca că, Ghiumiusliu Elena, fiind în exerciţiul funcţiei în calitate de membru al Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei, abuzând de funcţia deţinută, contrar prevederilor art.art.il, 15 alin.(2) din Codul electoral al UTA Găgăuzia Nr.60-XXVII/V din 31 iulie 2015 şi pct.2 al Regulamentului privind activitatea membrilor-reprezentanţi ai concurenţilor în alegeri, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a Găgăuziei nr.22/8 din 24.09.2016, a votat pentru adoptarea hotărârii nr. 122/6(570) din 06.05.2023 prin care a fost confirmată d-na Tauber Marina în calitate de membru-reprezentant cu drept de vot consultativ în Comisia Electorală Centrală a Găgăuziei din partea cet. Evghenia Guţul, candidat la funcţia de Başcan al Găgăuziei, acţiune prin care au fost lezate drepturile şi interesele cetăţenilor Republicii Moldova, locuitori ai UTA Găgăuzia, la exprimarea voinţei libere, garantată prin apărarea principiilor democratice şi a normelor dreptului electoral.

In conformitate cu prevederile art.16 alin.(6) lit.b) şi alin.(6') Cod contravenţional stipuleaza, ca persoana cu funcţie de răspundere (persoană căreia, într-o întreprindere, instituţie, organizaţie, indiferent de tipul de proprietate şi forma juridică de organizare, într-o autoritate publică centrală sau locală, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin lege, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi şi obligaţii în vederea exercitării funcţiilor autorităţii publice sau a acţiunilor administrative de dispoziţie, organizatorice ori economice) este pasibilă de răspundere contravenţională pentru săvîrşirea unei fapte prevăzute de prezentul cod în cazul, depăşirii vădite a drepturilor şi atribuţiilor acordate prin lege. În cazul în care fapta contravenţională este comisă prin adoptarea sau neadoptarea unui act de către un organ colegial, răspunde fiecare dintre membrii organului colegial.

Prin urmare, instanţa de judecată constată că prin procesul contravenţional nr. 3 din 22.06.2023, s-a stabilit că anume făptuitorul Ghiumiusliu Elena a săvîrşit contravenţia prevăută de art. 312 alin.(1) Cod contravenţional - "*Abuzul de putere sau abuzul de serviciu, adică folosirea menţionată a situaţiei de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice şi juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii*„.

Potrivit prevederilor art. 312 alin.(1) Cod contravenţional – Abuzul de putere sau abuzul de serviciu, adică folosirea menţionată a situaţiei de serviciu într-un mod care contravine intereselor publice sau drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice şi juridice, dacă fapta nu întruneşte elementele constitutive ale infracţiunii se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale cu privarea de dreptul de a deţine o anumită funcţie sau de dreptul de a desfăşura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an.

Totodată, instanţa menţionează, ca aderând la CEDO, Republica Moldova şi-a asumat obligaţia de a garanta protejarea drepturilor şi a libertăţilor proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicţia sa.

Astfel, din prevederile Constituţiei Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum şi din hotărârea Curţii Constituţionale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituţia Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern şi respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate faţă de restul legilor interne care îi contravin.

Astfel, conform art. 6 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, consacrădreptul la un proces echitabil, iar reieşind jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza Ziliberberg contra Moldovei (nr.61821/40, hotărâre din 01.02.2005), Curtea a decis că, contravenţia comportă un caracter „*penal*" în sensul articolului art.6 din Convenţia Europeană, respectiv, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenţia Europeană şi normele generale ale procesului contravenţional prevăzute de Codul contravenţional.

Instanţa de judecată, atestă faptul că prescripţia răspunderii contravenţionale este reglamantată potrivit art. 30 alin. (1), (2) şi alin. (5) din Codul Contravenţioonal şi anume - prescripţia înlătură răspunderea contravenţională; termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an; termenul de prescripţie curge de la data săvîrşirii contravenţiei şi pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii cu privire la cauza contravenţională.

Totodată, instanţa de judecată reiterează cele expuse supra şi anume faptul că contravenţia imputată lui Ghiumiusliu Elena a fost săvîrşită la data de 06.05.2023 iar, ultima şedinţă de judecată a fost petrecută la data de 15.10.2024, astfel termenul de prescripţie a răspunderii contravenţionale a fost deja scurs.

Prin urmare, instanţa de judecată va înceta procesul contravenţional nr. 3 intentat de către agentul constatator Iurie Ciobanu la data de 22.06.2023 în privinţa lui Ghiumiusliu Elena în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 312 alin. (1)Cod contravenţional, în legătură cu expirarea termenului general de prescripţie.

Conducîndu-se de prevederile art.art.30, 458-462 Cod contravenţional al RM, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Procesul contravenţional nr. 3 din 06.05.2023 în privinţa lui Ghiumiusliu Elena în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod contravenţional, încetează în legătură cu expirarea termenului general de prescripţie.

Hotărârea poate fi atacată în ordine de recurs la Curtea de Apel Comrat, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cimişlia (sediul Central).

Preşedintele şedinţei, Judecător _____ Ion Volcovschi